

## Z gospodarskega polja.

— **Nova posojilnica na Koroškem.** V Podljudelju so osnovali novo posojilnico-rajfajznovko.

— **Pridelek sadja na Štajerskem.** O letošnjem pridelku sadja na Štajerskem poroča zveza štajerskih poljedelskih zadrug po natančnih pozvedbah o stanju začetkom tega meseca: obrodile so letos dobro le črešnje in trte, koder niso pozeble. Splošno pa bo letos malo sadja. Glavni vzrok tega je dolga zima, vsled katere so pomrzile n. pr. reskve in marelice. Slive so manj trpele. Jablane in hruške so dobro cvetele, ponekod bolj, ponekod manj, kakor so pač lani manj ali bolj obrodile in bilo je upati povprečno na srednje dober pridelek. Tega pa so uničili mrčesi ob cvetju in neugodno takratno vreme. — Ker letos tudi v Švici, na Nemškem in na Nizozemskem ne bo sadja, bodo lahko oni, katerih sadni vrtovi vendar nekaj obetajo, dosegli lepe cene za sadje.

— **Železnice v Macedoniji.** Nad štiri leta že deluje Bolgarija na to, da bi zvezala svoje železnice s turškimi preko Macedonije v Ristovac in Solun, toda turška vlada noče nič slišati o tem. Tudi avstrijska vlada bi rada svojo novo mejno železnico izvedla od Rude, oziroma Uvea čez Plevlje v Mitrovico, a Grki žele podaljšati svojo progo od Larise čez Ellasono v Solun. Istotako stremi Srbija za tem, da si zgradi železnico skozi Turčijo do Jadranskega morja, kar bi bilo za srbski izvoz velikanske važnosti. Vse te države delujejo z vsemi sredstvi, da bi uresničile svoj načrt, toda turška vlada se kaže vsem skupaj naravnost nepristopna.

— **Druga sibirski železnica.** Ruski ministrski svet je odobril načrte za drugo železnico skozi Sibirijo. Načrt se predloži tretji dumi, kakor brž se sestane. Nova proga pojde od Omska do Bajkala in Tanhova do Karimskaje, kjer se razcepi, in sicer proti Irkutsku in proti Bajkalskemu jezeru. Proga od Omska do Ačinska bo imela 1132 vrst ter bo veljala 28 milijonov rubljev; od Irkutsk do Bajkala in od Tanhova do Mandžurije bo merila 1235 vrst, a stroški so proračunjeni na 48 milijonov rubljev.

— **Popra se bo letos silno malo pridelalo.** Na Javi ga bo samo okoli 2400 stotov, na Sumatri pa 37.000 stotov. Iz tega se da sklepati, da najbrže tudi poper podraže.

— **Ribji lov v Jadranskem morju.** Leta 1905./06. se je vlovilo v Dalmaciji in Istri 9.797.000 kg rib v vrednosti K 6.514.000, za okroglo 50.000 kg. več nego v prejšnji enaki dobi. Prvo mesto za proizvajanje konzervirane ribe zavzema Trst v znesku K 2.653.000, potem Splet K 586.000, Rovinj K 553.000, Dubrovnik K 395.000. Glavni izdelek so sardele v olju. Če bi bil urejen ribji lov ter bi država razpolagala s tehniško strokovnim ribarskim osebjem, potem bi obal Jadranskega morja proizvedla še 10krat več nego sedaj. Nobeno morje ni tako bogato različnosti in kakovosti rib kakor Jadransko s 1100 svojimi otoki.

— **Industrija v Avstriji** neprestano napreduje. Da sta gospodarski razvoj in gibanje tako malo znana širši javnosti, se je zahvaliti državni upravi, ki javnosti skoro nič ne seznanja z elementarnimi dejstvi gospodarskega življenja. V poslednjih 10 letih je število oseb, zaposlenih v industriji in trgovini, raslo, ono v poljedelstvu padlo. To govori, da v avstrijskem gospodarstvu še ni nastopila doba, ki jo bivši francoski minister Meline označuje na kratko: Povratek h grudi.

— **Razširjenje kmetijskih posestev na Ruskem.** Ruski ministrski svet je sklenil razdeliti državna posestva (deset milijonov desjatin) med male ruske posestnike brez terjatve odškodnine. Razdelitev se izvrši še to jesen. Vsak manjši kmet dobi 10 do 20 desjatin, ki bodo lastnina kmeta. Na ta način nastane na Ruskem 700.000 novih posestev.

— **Proizvajanje premoga na Spodnjem Štajerskem.** Glasom poročila rudarskega urada v Celju se je v njegovem območju leta 1906. proizvajalo 8.641.000 metričnih stotov premoga v vrednosti 5.700.000 kron. Na Trbovlje pride 4.837.000, a na Hrastnik 1.513.000 metr. stotov, ostalo pa na premogovnike Pečevnik pri Celju, Skale pri Velenju, Zabukovje, Store in druge.

— **Pridelek detelje in sena v Avstriji.** Kakor posnemamo iz poročil c. kr. kmetijskega ministrstva, se je žetev

detelje in sena letos na splošno dobro obnesla. Sploh se lahko reče, da je bila letos dobra srednja letina. Prav mnogo sena je bilo v Solnograškem, na severnem Tirolskem, Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, srednja letina je bila na Češkem, v zapadni Šleziji in v Bukovini, slaba na Primorskem, kjer je vladala suša. V Galiciji je mnogo sena zaradi obilega in trajajočega deževja segnilo. Na Češkem so trpeli travniki in deteljišča zaradi zimskih mrazov. Glede otave je upanje sploh dobro.

## Raznoterosti.

× **Česa vsega ne dožene statistika?** V Japonski je neki človek, ki ima najbrže mnogo prostega časa, dognal na podlagi statistike, da pride na Japonskem, ki šteje 44.710.000 prebivalcev, na vsakih 876.666 ljudi en vulkan in na vsakih 8942 prebivalcev pa po en potres na leto. Statistiki nam pa noče poročati, so li Japonci s tem zadovoljni ali ne, zakaj po tej statistiki bi moral živeti Japonec skoraj 9000 let, ako se bi hotel ponašati, da je bil en potres samo zanj.

× **Največji most na svetu.** V Novem Jorku gradijo že od leta 1903. most, ki mu ne bo para na vsem svetu niti glede dolgotnosti niti glede stroškov. Most bo dolg 2 1/2 km; nad morsk gladino bo vzdignjen 39 m, tako da bodo mogli pod njim voziti največji parobrodi. Veljal bo ravno 100 milijonov kron. Most bo spajal Novi Jork in The Long Island City. Prvotno so bili stroški proračunjeni na 62 milijonov kron, toda ko so most začeli graditi, so veljali samo temeljni stebri 40 milijonov. Most ima samo dva velika oboka in v sredini eno opornico. Na mostu je za pešce posebno nadstropje.

× **Verska nestrpnost.** Čanadski komitat je sklenil, nakloniti 300.000 K za zidanje delavskih hiš ter je prosil rimsko-katoliškega škofa, naj odstopi nekaj pripravnega stavbenega sveta v zameno za rodovitnejši svet. Škof pa je stavil pogoj, da se smejo v delavske hiše sprejemati le katoliške osebe. Ta nestrpnost pogoja je komitat odklonil.

## Po sklepu lista.

### Učiteljsvo na slovanskem jugu.

Sporazumno z osrednjim odborom „Saveza hrv. učit. društava“ je bilo dogovorjeno, da se vrši jugoslovanski učiteljski kongres dne 21. avgusta t. l. Slovenci so medtem morali skupščino svoje „Zaveze“ preložiti na 24., 25. in 26. avgust. Njihove prilike so se tako izpremenile, da ne bi mogli priti na kongres. Slovenci žele, da se kongres preloži na prihodnje leto. Razentega ne bi mogli priti na kongres bratje Bolgari, ker je njihova učiteljska organizacija razpuščena.

Zaraditega se jugoslovanski učiteljski kongres odloži na prihodnje leto. Naj bratje to vzemó na znanje.

Davorin Trstenjak,  
predsednik.

### Listnica uredništva.

A. M. v R.: Vaš spis smo oddali uredništvu „Popotnika“, ker je primernejši zanj. — C. B. v Z. Ni mogoče! Mi nismo napredaj za nobeno ceno. Kaj bo z „uskoki“? Govore to in ono. A če jih uskoči še nekaj, zmanjka sinekur. Potem bo presenečenje še večje. Vse po zaslugah! — A. B. v Č.: Izkaz priobčimo prihodnjé!

Zahtevajte „Učiteljskega Tovariša“ v vseh lokalih,  
kamor zahaja učiteljsvo!